

ਆਈ.ਐਲ.ਆਰ. ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ
ਹਰਿਆਣਾ ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

(1974)2

ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.

ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ.

ਸਤ ਪਾਲ ਕੌਰ, ਜਵਾਬਦਾਰ।

1966 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 35-ਐਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ।

5 ਅਪ੍ਰੈਲ 1972 ਈ.

ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ (1964 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰ. XLIV ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ 1955 ਦਾ XXV)—ਸੈਕਸ਼ਨ 13—ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ— ਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 13 (1A) ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਲਾਕ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ—ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ—ਕੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਯੋਗ—ਸੈਕਸ਼ਨ 13(1 ਏ)—ਕੀ ਪਿਛਾਖੜੀ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ-ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਿਰਫ ਉਹ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਲਾਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਪਰ ਨਹੀਂ। ਦੂਜਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ। 1964 ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਸੋਧ ਕਰਕੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1A) ਜੋੜਿਆ ਸੀ, ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਨੂੰ, ਭਾਵੇਂ ਨਿਆਂਇਕ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। . ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਤਲਾਕ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ। ਉਸ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪਟੀਸ਼ਨ Once ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਿਰਫ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ spouse ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਫਰਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੂਜਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ under ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਸੀ। ਸੋਧ, 'ਦਖਲ conti-

ਇੱਕ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਨੇ ਉਸ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਵਿੱਚ ਵਿਰਸੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਅਪਾਹਜਤਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੋਨੋਂ ਸੋਧ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਾਂ ਅਨੁਸਾਰੀ ਅਪਾਹਜਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਪਿਛਾਖੜੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਪ੍ਰਬੰਧ! ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਇਰਾਦੇ ਦੁਆਰਾ। ਧਾਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸਪਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ o ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਪਿਛਾਖੜੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਕਿਸੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰਵ-ਸੋਧ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਪਤੀ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ। ਧਾਰਾ 13 (1A) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਲਾਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਹ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਛੋੜਾ ਸੀ।

ਸ੍ਰੀ ਏ.ਡੀ. ਕੋਸ਼ਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਿਤੀ 31 ਜਨਵਰੀ, 1966 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਰਚਾ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਗੁਜਰਾਲ ਅਤੇ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਾਂਧੀ ਸਨ।

ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਲਈ ਕੇ.ਟੀ.ਐਸ ਤੁਲਸੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਨਿਰਣਾ

ਜੀ ਓਪਲ ਸਿੰਘ, ਜੇ.—ਇਹ ਅਪੀਲ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਤਪਾਲ ਕੌਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ 31 ਜਨਵਰੀ, 1966 ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ - ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਅਧੀਨ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪਤਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

(2) ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ 22 ਜੂਨ 1948 ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਵੇਂ ਪਿੰਡ ਰੂਪੋਵਾਲੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਪਤੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ 1957 ਤੱਕ ਦੋਸਤੀ ਨਾਲ ਇਕੱਠੇ ਰਹੇ। ਉਸ ਸਾਲ ਪਤੀ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ। ਪਤਨੀ ਪਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਕੋਲ ਰਹਿਣ ਲੱਗੀ। 1957 ਵਿੱਚ, ਪਤਨੀ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਤੀ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੇਵਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਛੋੜੇ ਦੀ ਰਾਹਤ 9 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ।

(3) 1961 ਵਿੱਚ, ਪਤਨੀ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 494 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪਿਛਲੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰਨ ਦਾ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਤੀ ਨੂੰ ਵਿਆਹੁਤਾ ਵਿਆਹ ਦੇ ਜੁਰਮ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਤਨੀ ਨੇ ਧਾਰਾ 488, ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ 21 ਸਤੰਬਰ 1962 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਭੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 30 ਪ੍ਰਤੀ ਮਾਹਵਾਰੀ, ਪਤੀ ਨੇ ਉਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਾਇਆ ਗਿਆ।

(4) 1962 ਵਿੱਚ, ਪਤੀ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਸੀ

23 ਅਗਸਤ 1964 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 22 ਦਸੰਬਰ 1964 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ, ਉਪ ਧਾਰਾ (1-ਏ) ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) of ਸੈਕਸ਼ਨ 13 of the ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (viii) ਅਤੇ (ix) ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸੋਧ ਦੇ ਐਵਰਚੂ ਕੋਫ ਦੁਆਰਾ, ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਛੋੜੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦਾ ਧਿਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ।

Raghubir Singh v. Satpal Kaur (Gopal Singh, J.)

(5) /1 ਅਗਸਤ 26,>, 1965 ਨੂੰ, 1 ਪਤੀ ਨੇ ਧਾਰਾ 13 (1-ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਤਨੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ 9 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਲਾਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਤੀ ਨੇ ਜੁਲਾਈ 1965 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਸਹਿਵਾਸ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ 22 ਦਸੰਬਰ, 1964 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਲਈ ਪਿਛਾਖੜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ becpme ਆਪਰੇਟਿਵ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਅਤੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ: -

- (1) ਕੀ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀ 1964 ਦੀ ਸੋਧ ਦਾ ਕੋਈ ਰੋਕੂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ?
- (2) ਕੀ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਅਲਹਿਦਗੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਤਲਾਕ ਦਾ ਉਪਾਅ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ?
- (3) ਕੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਪਿਛਲਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁੜ-ਨਿਆਂਇਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ?
- (4) ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?
- (5) ਕੀ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਵਾਸ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਹੈ?

ਐਲੋ.

- (6) ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ?

(6) ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1-ਏ) ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਸਲਾ ਨੰਬਰ 3 ਪਤਨੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ 23 ਅਗਸਤ 1962 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਤਸਦੀਕਸ਼ੁਦਾ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਤੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 4 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23(1)(a) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣ ਦਾ ਗਲਤ ਕੰਮ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਵੱਖ ਹੋਣ ਲਈ ਪਤੀ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 5 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਿੱਟਾ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪਤਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਵਾਸ ਦੀ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਅੰਕ ਨੰਬਰ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1-ਏ) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨ 26 ਅਗਸਤ, 1965 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦੇਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 4 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 4 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਜੋ ਪਤਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁੱਦੇ ਨੰ. 4 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ.

- (7) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਗੁਜਰਾਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 4 'ਤੇ

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(8) ਪਤਨੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਟੀ.ਐੱਸ. ਤੁਲਸੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 1, 2 ਅਤੇ 6 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਗੈਰ-ਵਾਜ਼ਬ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 4 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 5 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(9) ਹੁਣ, ਮੈਂ ਦੋ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੰ. 1 ਅਤੇ 2 ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਤੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1-ਏ) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ? ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦੀ ਹੈ: -

“13(1-A) ਵਿਆਹ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਵੇ, ਵੀ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਤਲਾਕ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ-

(1) ਕਿ ਦੋ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਸਨ, ਕੋਈ ਸਹਿਵਾਸ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।”

(10) ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

“13(1) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਆਹ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ, ਤਲਾਕ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀ ਧਿਰ-

(viii) ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਹਿਵਾਸ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(11) ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੋ ਕਿ 22 ਦਸੰਬਰ 1944 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਕੇਵਲ ਉਹ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਛੋੜੇ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਲਾਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਪਰ ਦੂਜੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1-ਏ) ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਦੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, 9 ਜੁਲਾਈ, 1958 ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਤਨੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਤੀ ਕੋਲ ਕੋਈ - ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਟੈਂਡ ਹੈ। ਸੋਧ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ, ਭਾਵੇਂ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਧਾਰਾ 13 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦਾ, ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਉਸ ਸੋਧ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਿਰਫ ਪਤੀ/ਪਤਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਕੱਲੇ ਉਸ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਕੀ ਇੱਕ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਵਿੱਚ ਲੜਾਈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸੋਧ ਨੇ ਪਤੀ / ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਵਿੱਚ ਵਿਰਸੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਅਪਾਹਜਤਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਸੋਧ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰੀ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸੋਧ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਨੁਸਾਰੀ ਅਸਮਰਥਤਾ ਨੂੰ ਹਟਾਓ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਪਿਛਾਂਹ-ਖਿੱਚੂ ਹੈ।

(12) ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਤੋਂ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਪਤੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਭਾਵੇਂ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਾਰਥਕ ਹੈ। ਸਹੀ ਇਹ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰ 9 ਜੁਲਾਈ 1958 ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਪਤਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਪਤਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਪਤੀ ਨੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਫਰਮਾਨ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(13) ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸਪਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਸਕਿੰਟ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਪਿਛਾਖੜੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਉਹ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਜੋ ਪੂਰਵ-ਸੋਧ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹਨ। ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤੋਪ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੋਧ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇੱਕ ਠੋਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵੀ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਤਾਜ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਸੋਧ ਇਸ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਪਿਛਾਖੜੀ ਹੋਵੇ। ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸਦੀ ਲਾਗੂ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸਿਰਫ ਉਲਟ ਹੈ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਵਿਵਸਥਾ ਜਦੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਪਿਛਾਖੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ, ਸਪਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ, ਇਸਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਰੀਟਰੋਸਪੈਕਟਿਵ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪਕੜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲਿਆ ਹੈ।

(14) ਇਹ ਸਿਰਫ 22, 1964 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1-ਏ) ਓਪਰੇਟਿਵ ਬਣ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਅਲਹਿਦਗੀ, ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਉਹ ਉਪ-ਭਾਗ. ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੇਵਲ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੋਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ, ਪਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1-ਏ) ਦੀ ਸੋਧ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1-ਏ) ਆਪਣੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸੋਧ ਪਤੀ ਦੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਬੇਵੱਸ ਹੈ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ 1964 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1-ਏ) ਸੋਧ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ

ਤਹਿਤ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਇੱਕ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1-ਏ) ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੋਧ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਪਤੀ ਕੋਲ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(15) ਉਪ-ਉਪ-ਧਾਰਾ(1-A)56of1 ਸੈਕਸ਼ਨ 5613 ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਾਰਟੀ ਵਿਆਹ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਤਲਾਕ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਆਹ ਦੀ ਤਰੀਕ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਿਛਾਖੜੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਵਸਥਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਵਿਆਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਚਾਹੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਜਾਂ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਿਆਹੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਹਨ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਜਾਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਹਿਵਾਸ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਿਰਫ਼ ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਤਨੀ ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਹ ਇਕੱਲੀ ਹੀ ਉਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਿਵਸਥਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸੰਕੇਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ

ਰਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸਤਪਾਲ ਕੌਰ (ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਜੇ.)

ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1-ਏ) ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਪਤੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1-ਏ) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਿਆਂਇਕ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਚਰਚਾ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਟਿਕਾਉ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਖੋਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੰਨਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਪਤੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(16) ਪਤੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 4 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਗਲਤ ਹੈ, ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ, ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਗਲਤ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣਾ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੇਲੋੜੀ ਜਾਂ ਅਸੰਭਵ ਦੇਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਵੇਗੀ।

(17) ਪਤੀ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਵਿਆਹ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪਤਨੀ ਦੇ ਤਿਆਗ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਪਤੀ ਦੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਅਤੇ ਜ਼ਾਲਮ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤਿਆਗ ਕਾਰਨ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪਤੀ ਦਾ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਵੱਲ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਪਤੀ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਲਈ ਨਿੰਦਾ °; ^ ਪਤਨੀ ਦੀ ^o ^{esertion}. ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਤਲਾਕ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਲਾਭ-ਅੰਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਤਾਰੀਖ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਹ ਦੇ ^{ਬੰਧਨ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।} ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23(1)(a) ਦੀ ਲਾਗੂਯੋਗਤਾ ਅਟੱਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(18) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬੀ. ਐੱਸ. ਜੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ

ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ